

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a Mateřská škola Počepice, okres Příbram

262 53 Počepice 41

Identifikátor školy: 600 054 535

Termín konání inspekce: 13. a 15. červen 2005

Čj:	c5-1142/05-5219
Signatura	ob5by155

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Počepice, okres Příbram je od letošního školního roku školou málotřídní. Sdružuje základní školu, školní družinu, školní jídelnu a mateřskou školu na odloučeném pracovišti. Od 1. 1. 2003 funguje jako příspěvková organizace. Jejím zřizovatelem je obec Počepice, se sídlem na adrese Počepice 60, 262 53. Kapacita základní školy je 150 žáků, v současnosti má 2 třídy se 16 žáky čtyř postupných ročníků. I. třídu navštěvují žáci 1. a 2. ročníku, II. žáci 4. a 5. ročníku, žáci 3. ročníku ve škole nejsou. Pro školní rok 2004/2005 má škola povolenu výjimku MŠMT z průměrného počtu žáků ve třídě.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky v základní škole; průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni ke dni inspekce.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání a výchovu v základní škole zajišťují celkem tři pedagogické pracovnice. Ředitelka splňuje podmínky odborné kvalifikace pro výuku na 1. stupni, v rámci své kvalifikace má dostatečnou praxi. Jedna učitelka má vzdělání pro výuku na 2. stupni základní školy, kde také do letošního školního roku působila. Její metodické vedení zajišťuje ředitelka. Druhá učitelka má středoškolské vzdělání a státní zkoušky ze dvou jazyků, zároveň působí jako vychovatelka školní družiny. S výukou na 1. stupni má dostatečné zkušenosti. V příštím školním roce ze školy odchází a zůstanou zde jen dvě vyučující. Skladba učitelských úvazků vychází z omezených možností malé školy a maximálně respektuje specializaci vyučujících a jejich zkušenosti.

Organizační struktura školy vychází z koncepce rozvoje školy, kterou ředitelka předkládala při konkurzním řízení (ve funkci působí teprve krátkou dobu) a z vnitřního řádu školy. Organizační řád vypracován není. Koordinace práce probíhá prostřednictvím pedagogických rad, případně provozních porad. Z jednání obou orgánů jsou pořizovány kvalitně zpracované zápisy. Přenos potřebných informací zajišťuje především denní osobní kontakt všech zaměstnanců školy, nástěnka ve sborovně. Strategická rozhodnutí jsou připravována a konzultována se všemi spolupracovníky. Kvalita řízení je funkční a bezproblémová.

Kontrolní systém je plánovaný a důsledný. Ředitelka školy provádí hospitační činnost pravidelně, i když vzájemné zastupování pedagogických pracovníků je problematické. Písemné záznamy z hospitací jsou kvalitní a mají dobrou vypovídací hodnotu. Hodnocení podřízených probíhá podle stanovených kritérií, se kterými jsou všichni seznámeni. U pedagogických pracovníků je důraz kladen na kvalitu výuky, především na využívání moderních forem a metod práce. Hodnocení pozitivně ovlivňuje jejich profesní růst a tím i výsledky práce.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je systematicky plánované, učitelky se v hojně míře zúčastňují vybraných akcí dle svého zaměření i akcí společných. Podněty a poznatky z tohoto vzdělávání se promítly do průběhu sledovaných hodin.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti základní školy jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola je umístěna ve dvoupatrové budově. V prvním patře jsou dvě prostorné, esteticky upravené učebny s podnětnou výzdobou pro všechny sledované předměty, vybavené starším, opraveným nábytkem netradičně uspořádaným, kobercem a množstvím didaktických her a pomůcek, včetně knih. V jedné učebně je televizor, ve druhé klavír a jeden počítač, na kterém si mohou žáci o přestávkách hrát hry. Další pomůckový inventář je uložen v kabinetě. V tomto patře se nachází ještě místnost určená pro výuku jazyků. Zde je televizor s videorekordérem, hudební věž a meotar. V zadní části učebny jsou skříně s dalšími pomůckami. Vedle této třídy je umístěna ředitelna školy a sborovna, která je vybavena jedním starým počítačem s tiskárnou a kopírkou. Zde je také pedagogická knihovna.

V přízemí budovy se nachází počítačová učebna s osmi funkčními počítači, z nichž čtyři jsou kvalitní, připojené na internet a společnou tiskárnu. Ostatní slouží ke hrám žáků. Dále je zde školní družina, jídelna, do které docházejí na obědy i děti z mateřské školy, žákovská knihovna s možností návštěvy třikrát v týdnu, kuchyňka, ve které si mohou žáci zakoupit také svačiny, a šatny. Prostor přízemí uzavírá celkem dobře vybavená tělocvična, kterou škola, převážně v zimních měsících, pronajímá širší veřejnosti. Květinová výzdoba a zdařilé žákovské práce spoluvytvářejí příjemné a estetické prostředí školy.

Ke všem sledovaným předmětům vybavuje škola žáky platnými učebnicemi, pracovními sešity a dalšími didaktickými příručkami. Žáci si pořizují pouze sešity a pomůcky na výtvarnou výchovu a pracovní činnosti. Standardní je vybavení pro žáky s vývojovými poruchami učení.

Systematickou kontrolu se zaměřením na četnost a účelnost zařazování pomůcek do výuky ředitelka školy neprovádí, materiální fond školy je však běžně do výuky začleňován, rezervy jsou pouze ve využívání didaktické techniky. Oblast materiálně-technických podmínek ředitelka plánuje dlouhodobě (opravy a modernizace budovy) i operativně dle momentálních finančních možností. Pozitivní je, nejen v tomto směru, výborná spolupráce se zřizovatelem školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání umožňují realizovat zvolený vzdělávací program na velmi dobré úrovni.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Vzdělávání a výchova na škole jsou realizovány podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Týdenní hodinové dotace odpovídají učebnímu plánu programu, který je doplněn o jeden nepovinný předmět náboženství a pět zájmových útvarů – ruční práce, anglický jazyk, francouzský jazyk, výpočetní technika a floorball. Jako cizí jazyk je vyučován jazyk anglický ve 4. ročníku a jazyk německý v 5. ročníku. Škola se dále zúčastňuje různých vzdělávacích a poznávacích akcí, kterými je vyučovací proces vhodně doplňován. V rámci výuky je probíráno i učivo Ochrana člověka za mimořádných situací. Do klasického vyučování jsou zařazovány projektové dny – Indiánský rok, Den Země, Noc s Andersenem, dopravní výchova, pohádka a další.

Výuka v letošním školním roce nebyla v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu Základní škola. Vyučující pracují podle tematických plánů, upravují si je dle

aktuální situace ve třídě, vycházejí však hlavně z obsahu učebnic, a proto je zde zařazeno také učivo vyšších ročníků, než pro který je plán připraven. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno překročení učebních osnov v předmětu český jazyk a matematika. V předmětu přírodověda nebyly shledány nedostatky v plnění učebních osnov, v jejich souladu je začleněn do výuky také kurz Výchova ke zdraví. Třídní knihy nezachycují průkazně ve všech sledovaných předmětech průběh vzdělávání, například ve čtvrtém a pátém ročníku je proškrtnuté psaní. Průběžná kontrola dokumentace je prováděna pravidelně, není však dostatečně důsledná.

Rozvrh hodin, včetně přestávek, odpovídá psychohygienickým požadavkům. Na výchovné předměty jsou všechny ročníky spojené. Z důvodu dopravní obslužnosti je začátek vyučování posunut na 7 hodin 55 minut. Ve škole není zavedeno zvonění.

Pro jednoho žáka s vývojovou poruchou učení není vypracován individuální vzdělávací plán, náprava poruch ale probíhá, a to jednu hodinu týdně po vyučování. Jeden žák přešel v pololetí do školy se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro tři žáky, kteří se připravovali na odchod na gymnázium, byl zaveden přípravný kroužek, který probíhal vždy jednu až dvě hodiny týdně mimo vyučování. Dva žáci byli při přijímacím řízení úspěšní.

V oblasti prevence sociálně-patologických jevů postupuje škola podle vypracovaného minimálního preventivního programu, jehož obsah je začleněn do výuky včetně projektových dnů (proti drogám). Plnění programu je každoročně vyhodnocováno.

Informační systém vůči žákům je velmi dobrý. Využívány jsou nástěnky ve třídách i na chodbách, nejdůležitějším však zůstává osobní jednání s učiteli. Informace o chování a prospěchu jsou rodičům žáků předávány prostřednictvím žakovských knížek a notýsků. S chováním žáků nemá škola závažné problémy, v letošním školním roce byla udělena dvě výchovná opatření. Rodiče dále využívají konzultačních hodin, dle potřeby jsou zváni k přímému jednání, jsou pro ně ve spolupráci s mateřskou školou pořádána neformální posezení a společenské akce – např. Den otevřených dveří před Vánocemi (výstava a prodej výtvarů žáků). Další informace o práci školy se mohou dozvědět z vývěsní tabule na Obecním úřadě a z výroční zprávy o činnosti školy za uplynulý školní rok. Spolupráce školy s rodiči je vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni základní školy

Během inspekce bylo hospitováno celkem v šesti hodinách, a to ve třech hodinách českého jazyka, ve dvou hodinách matematiky a v jedné hodině přírodovědy. Byla zhlédnuta výuka ve všech ročnících, u dvou vyučujících (obě na škole zůstávají). Sledované hodiny byly připravené především vzhledem k organizaci práce během výuky a využití pomůcek. Stanovené cíle byly poněkud náročnější, většina žáků však projevila schopnost reagovat. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata, téměř vždy bylo využito mezipředmětových vztahů.

Materiální podpora výuky měla velmi dobrou úroveň, učitelky využívaly rozmanité pomůcky, které žáky motivovaly k tvořivé činnosti. Ke zvýšení efektivity hodin přispělo zařazení názorných a manipulačních pomůcek v hodině přírodovědy a v jedné hodině matematiky. Didaktická technika nebyla využita ani jednou.

Kromě jedné hodiny českého jazyka, kdy seděli žáci po celou dobu v lavicích, byla výuka dynamická, převažovala však samostatná práce žáků nad prací ve skupinách či ve dvojicích. Individuální přístup byl samozřejmostí. Rychlejší žáci měli většinou zadaný úkol navíc, nebo mohli provádět nějakou doplňkovou činnost. Pracovalo se v lavicích, u tabule, na koberci nebo v prostoru celé třídy. Čas věnovaný žákům jednotlivých ročníků v obou třídách byl rovnoměrně rozdělen a efektivně využíván. Hodiny byly bohaté svým obsahem, žáci si osvojovali poznatky a dovednosti na základě zajímavých metod práce. Aplikovali získané

poznatky, dokázali si vyhledávat informace, nechybělo zadání diferencovaných úkolů, práce s chybou, praktické činnosti. Po splnění dílčích úkonů následovala vždy zpětná vazba. Psychohygienické podmínky nebyly vždy dodržovány, jednou chybělo zařazení vhodné relaxace, jindy procvičení ruky žáků 1. ročníku před psaním, opomíjeno bylo větrání místností.

Úvodní motivace byla prováděna většinou zadáním úkolů nebo seznámením s programem hodiny, ojediněle bylo využito písňe či herních prvků. Průběžná motivace nechyběla v žádné hodině, žáci byli motivováni zajímavými činnostmi a rozmanitými úkoly.

Vztahy mezi žáky a učitelkami byly vřelé a vstřícné. Žáci se chovali bezprostředně, nebáli se diskutovat, zeptat se, vyjadřovat své názory, prezentovat výsledky své práce. Učitelky rozvíjely komunikační dovednosti žáků, vždy je vedly k tomu, aby si sami uvědomili chybu, nepředkládaly jim hotové informace. Veškerou výuku charakterizovala vzájemná tolerance žáků k chybám druhých, byla dodržována pravidla chování i vzájemného respektu. Ve všech hodinách byl vytvořen prostor pro osobnostní a sociální rozvoj žáků. Bylo však patrné, že žáci jsou vedeni především k samostatnosti než k týmové spolupráci.

Nedostatkem zhlédnutých hodin byla absence hodnocení. Známkování, ocenění pokroku a zdůvodnění hodnocení bylo zaznamenáno pouze v jedné hodině, v ostatních zcela chybělo, nebo bylo zredukováno na zadání domácího úkolu. Písemnosti žáků 1. a 2. ročníku jsou kontrolované a pravidelně opravované, písemnosti žáků 4. a 5. ročníku jsou kontrolované jen zřídka, v některých jsou ponechány chyby v zápisech žáků. Klasifikace sledovaných předmětů je dostatečná, v českém jazyce převažují však zápisy z mluvnického učiva, některé zápisy jsou nekonkrétní (test). V notýscích jsou pouze známky bez konkrétního učiva.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni základní školy byly hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Evaluace školy není ještě systémově propracovaná, ředitelka se v této oblasti teprve rozkoukává. Vnitřní evaluaci se snaží zaměřovat na hodnocení pracovníků školy (sebehodnocení a vzájemné hodnocení se neprovádí), vnější pak sleduje a analyzuje především z odezvy rodičovské a ostatní veřejnosti, zřizovatele a dalších kontrolních orgánů. V letošním školním roce využila škola ke zjišťování výsledků vzdělávání komerčních testů v 5. ročníku z českého jazyka, matematiky a obecně studijních předpokladů. Žáci reprezentují školu různými výstavkami a veřejnými vystoupeními, učitelé pořádají setkání s důchodci.

Celkově byly průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003, č.j. 29 892/02-21, ze dne 23. července 2003
2. Úplné znění zřizovací listiny platné od 12. listopadu 2004, vydané obcí Počepice dne 12. listopadu 2004, bez č.j.
3. Rozhodnutí MŠMT o povolení výjimky z počtu žáků ve třídě na školní rok 2004/2005, ze dne 22. října 2004, č.j. 28 254/04-22

4. Organizační opatření výuky v ZŠ a MŠ Počepice, okres Příbram, ze dne 11. března 2005, č.j. 2612/2005/ŠKO
5. Výroční zpráva o činnosti školy ze školního roku 2003/2004
6. Koncepce rozvoje školy, bez data a č.j.
7. Plán dalšího vzdělávání pracovníků školy 2004/2005, bez data a č.j.
8. Vnitřní řád školy, ze dne 31. srpna 2004, bez č.j.
9. Minimální preventivní program pro školní rok 2004/2005, bez data a č.j.
10. Hodnocení MPP ve školním roce 2004/2005, bez data a č.j.
11. Zápis z hospitace
12. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad
13. Třídni knihy ze školních roků 2003/2004 a 2004/2005
14. Třídni výkazy ze školního roku 2004/2005
15. Učební plán ZŠ a MŠ Počepice, okres Příbram pro školní rok 2004/2005, bez data a č.j.
16. Rozvrhy hodin pro školní rok 2004/2005
17. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2004/2005
18. Žákovské knížky a notýsky
19. Žákovské písemnosti v předmětech český jazyk, matematika a přírodověda
20. Hospitační záznamy ČŠI
21. Inspekční zpráva, termín ukončení inspekce dne 18. března 1999, č.j. 021 90/99-2801

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání na škole jsou optimální pro možnosti malé školy. Organizace činnosti a provozu školy je funkční, systém vedení a hodnocení zaměstnanců je účelný, kontrola je pravidelná, ale ne příliš důsledná. Výuka českého jazyka a matematiky v letošním školním roce neprobíhala v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu, některé zápisy v třídních knihách byly neprůkazné.

Materiálně-technické zázemí školy, prostory a vybavení pomůckami, umožňují zajištění výchovně-vzdělávacího procesu na velmi dobré úrovni. Materiální fond je pedagogy hojně využíván a při výuce účelně uplatňován, rezervy jsou jen ve využívání didaktické techniky. Ředitelka materiální oblast sleduje a v mezích finančních možností se snaží vybavení školy vylepšovat.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly ve sledovaných předmětech velmi dobrou až vynikající úroveň. Ve všech hodinách bylo uplatňováno činnostní učení, čas věnovaný žákům jednotlivých ročníků ve třídách byl rovnoměrně rozdělen a efektivně využíván. Žáci jsou vedeni k samostatné práci, čímž je pozitivně podporován rozvoj jejich osobností, poněkud méně se vyučující zaměřují na činnosti rozvíjející týmovou spolupráci. Výuka je doplňována projektovým vyučováním, organizovaným mimoškolními institucemi. Velmi dobrá je práce školy v oblasti prevence negativních sociálních jevů.

Od poslední inspekce, která proběhla v březnu 1999, došlo ke změně ve složení pedagogického sboru, v letošním školním roce byla škola zařazena mezi málotřídní. Při konkurzním řízení byla do jejího vedení jmenována nová ředitelka.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Miroslava Hájková	M. Hájková v.r.

V Praze dne 25. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Učňovská 1/100, 190 00 Praha 9. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 28.6. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Miroslava Svobodová	M. Svobodová v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	11. 7. 2005	c5-1142/05-5219

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.